

GRUPUL DE DEZBATERE AL CETĂȚENILOR EUROPENI

PRIVIND ECHITATEA
ÎNTRE GENERAȚII

Set informativ

Cuprinsul

1. PROCESUL

Ce sunt grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni? 4

Cum va funcționa acest Grup de dezbatere al cetățenilor europeni privind echitatea între generații? 4

2. MISIUNEA

Care este activitatea pe care o voi desfășura? 6

Rolul dumneavoastră 6

3. SUBIECTUL

Ce trebuie să știi despre echitatea între generații? 6

Care sunt aspectele pe care le implică? 8

Ce ar putea include strategia privind echitatea între generații? 9

O mai bună guvernare și participarea democratică 9

Abordarea împreună a provocărilor pe termen lung 10

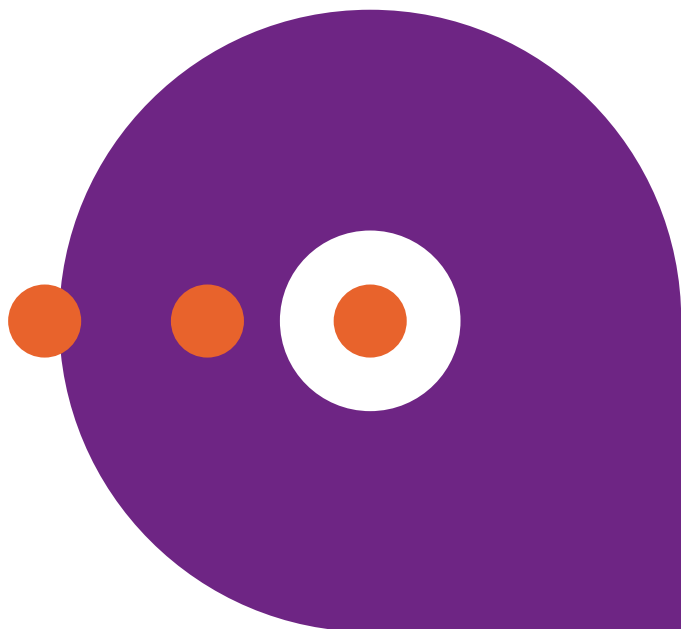
Protejarea oamenilor și construirea unor comunități mai puternice 10

Exemple de echitate între generații în UE 11

Ce-ar fi dacă v-ați putea imagina cum ar arăta un viitor echitabil pentru toate generațiile? 13

4. RESURSE

suplimentare 14

Introducere

Bun venit călduros la Grupul de dezbateri al cetățenilor europeni privind echitatea între generații! Vă mulțumim pentru participare! Sperăm că această experiență va fi plăcută, inspirată și semnificativă! Prin acceptarea invitației Comisiei Europene, participați la o călătorie specială. Începând din 2021, 1 800 de persoane din întreaga Europă s-au alăturat unor grupuri de dezbateri similare ale cetățenilor europeni. Aceste persoane și-au împărtășit opiniile și au contribuit la conturarea politicilor UE. Acum este rândul dumneavoastră!

Sunteți unul dintre cei 150 de cetățeni selectați aleatoriu din toate cele 27 de state membre ale Uniunii Europene (UE). Împreună, sunteți oglinda diversității UE. În lunile următoare, veți colabora pentru a formula recomandări cu privire la aspecte-cheie ale **Strategiei privind echitatea între generații**, la care lucrează în prezent Comisia Europeană. Veți avea timp să ascultați, să învățați și să faceți schimb de idei cu alți cetățeni pentru a vă pregăti sugestiile pentru Comisia Europeană. Vom face tot posibilul pentru a ne asigura că vă simțiți bineveniți și sprijiniți pe parcursul întregului proces. Așteptăm cu nerăbdare să începem acest proces împreună cu dumneavoastră.

CINE ORGANIZEAZĂ ACEST GRUP DE DEZBATERE?

Grupul de dezbateri al cetățenilor europeni referitor la o nouă strategie privind echitatea între generații este organizat de **Comisia Europeană**.

Comisia Europeană este instituția UE care propune noi acte legislative și se asigură că cele existente sunt respectate. Comisia se ocupă de activitatea de zi cu zi a UE, cum ar fi desfășurarea de programe și gestionarea bugetului. Comisia contribuie la îmbunătățirea vieții în Europa în domenii precum comerțul, mediul și concurența loială.

În prezent, Comisia pregătește o nouă strategie pentru a se asigura că politicile sunt echitabile pentru toate generațiile: generațiile tinere, generațiile mai în vârstă și generațiile viitoare. Înainte de a prezenta strategia în prima jumătate a anului 2026,

Comisia dorește să asculte cetățenii din întreaga Europă. Prin reunirea perspectivelor cetățenilor din toate categoriile sociale și din toate statele membre ale UE, acest grup de dezbateri se va asigura că recomandările reflectă opiniile și preferințele cetățenilor UE. Participarea dumneavoastră la acest grup de dezbateri al cetățenilor este importantă pentru contribuția la identificarea domeniilor în care ar fi necesare și utile acțiuni la nivel european. Recomandările și sugestiile dumneavoastră vor contribui la conturarea strategiei, care urmărește să consolideze comunicarea dintre generații și să asigure respectarea intereselor generațiilor actuale și viitoare pe tot parcursul procesului nostru de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor. Acest „Set informativ” vă va îndruma pas cu pas. Setul este compus din trei părți și o anexă cu resurse suplimentare.

1. **PROCESUL:**
CE SUNT GRUPURILE DE DEZBATERE ALE CETĂȚENILOR EUROPENI? 4
2. **MISIUNEA:**
CARE ESTE ACTIVITATEA PE CARE O VOI DESFĂȘURA? 6
3. **SUBIECTUL:**
CE TREBUIE SĂ ȘTIU DESPRE ECHITATEA ÎNTRE GENERAȚII? 8

1/Procesul

Ce sunt grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni?

Grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni reunesco persoane selectate aleatoriu din toate cele 27 de state membre pentru a discuta despre viitoarele inițiative importante pentru viitorul UE. Acum, accentul se pune pe dumneavoastră, precum și pe asigurarea echității între generații. Vă veți alătura altor 149 de cetățeni din toate statele membre, selectați pentru a reflecta diversitatea cetățenilor UE – de exemplu, în ceea ce privește vârsta, sexul sau cetățenia. Unul din trei membri ai grupului va avea sub 29 de ani; acest lucru va garanta că discuțiile chiar au loc între generații. Împreună, veți forma Grupul de dezbatere al cetățenilor europeni privind echitatea între generații.

Grupurile de dezbatere ale cetățenilor la nivel european au fost create pentru prima dată în cadrul Conferinței privind viitorul Europei din perioada 2021-2022. Conferința a arătat cât de valoroasă poate fi contribuția cetățenilor, iar cei 800 de cetățeni selectați aleatoriu au solicitat mai multe modalități de a fi implicați în procesul decizional al UE. În replică, președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, a decis ca grupurile de dezbatere ale cetățenilor să facă parte în mod obișnuit din procesul de elaborare a politicilor europene.

De atunci, cetățenii au colaborat pe teme precum [risipa alimentară](#), [modelarea lumilor virtuale](#), [promovarea mobilității în scop educațional](#), [eficiența energetică](#), [combaterea urii din societate](#) și [bugetul pe termen lung al UE](#).

CUM VA FUNCȚIONA ACEST GRUP DE DEZBATERE AL CETĂȚENILOR EUROPENI PRIVIND ECHITATEA ÎNTRE GENERAȚII?

Veți lucra în **grupuri mici** (aproximativ 12 persoane fiecare) și în **sesiuni mai ample**, în care se reunește toată lumea (denumite „sesiuni plenare”). În grupurile mici, veți aprofunda subiectul, veți face schimb de opinii și veți schița idei pentru recomandările finale. În cadrul sesiunilor plenare, veți putea să vă împărtășiți ideile, să

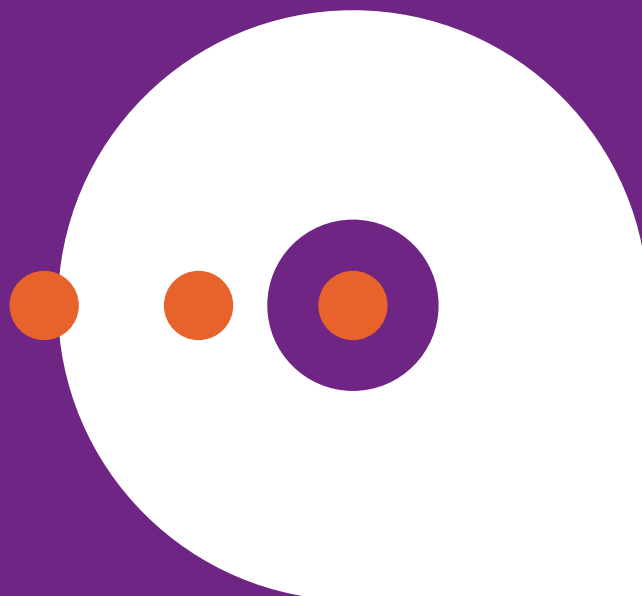
vă ascultați reciproc și să ascultați experții, precum și să oferiți feedback cu privire la ideile altor grupuri mici. La sfârșitul procesului, recomandările vor fi adoptate de întregul grup.

Veți putea vorbi în limba UE care vă convine cel mai mult, deoarece **interpreții profesioniști** se vor asigura că toată lumea se înțelege reciproc în toate cele 24 de limbi oficiale ale UE.

De asemenea, veți fi sprijinit de:

- **experți** din cadrul „**Comitetului pentru cunoaștere**”, care vor fi în măsură să răspundă la întrebări, să explice subiectul și să furnizeze informații generale – atât cu privire la echitatea între generații, cât și cu privire la UE. De asemenea, veți face schimb de opinii cu reprezentanți ai societății civile, ai instituțiilor UE și ai mediului academic.
- **facilitatori**, care ajută la buna desfășurare a sesiunilor grupurilor mici și se asigură că toată lumea poate vorbi și se poate face auzită.
- **personalul Comisiei Europene**, care va asculta discuțiile și va lua în considerare contribuțiile dumneavoastră în cadrul activității referitoare la Strategia privind echitatea între generații.

Unii **observatori**, cum ar fi cercetătorii universitari, pot urmări sesiunile dumneavoastră, dar nu vor participa la discuții. **Jurnaliștii și mass-media** ar putea solicita, de asemenea, să intervieveze participanții pentru a-și împărtăși experiențele cu publicul larg, dar acest lucru este voluntar și nu va trebui să participați la niciun interviu dacă nu doriți să faceți acest lucru.

Vă veți întâlni de trei ori cu ceilalți participanți: de două ori cu prezență fizică la Bruxelles și o dată online.

- **Sesiunea 1**
12-14 septembrie 2025 (la Bruxelles)
- **Sesiunea 2**
17-19 octombrie 2025
(online, prin intermediul unui instrument de videoconferință)
- **Sesiunea 3**
14-16 noiembrie (la Bruxelles)

Vă rugăm să respectați calendarul reuniunilor și să vă asigurați că sunteți prezent(ă) la fiecare sesiune. În cazul în care întâmpinați probleme practice, echipa noastră de sprijin vă va ajuta. În cazul în care aveți nevoi medicale, vă rugăm să ne comunicați acest lucru și veți beneficia de sprijin la fața locului sau, prin intermediul recepției, la hotel. În cazul în care aveți nevoie de accesibilitate sau de sprijin, puteți solicita să aduceți un **însoțitor** care să vă asiste pe durata desfășurării activității în cadrul grupului. Minorii pot participa cu condiția să fie însoțiți de un adult. Totuși, numai cetățenii selectați aleatoriu pot lua parte la discuțiile grupului de dezbatere. Însoțitorii sunt invitați să se alăture în calitate de observatori și să participe la evenimentele sociale.

În fiecare seară (joi, vineri, sâmbătă), vom organiza **evenimente sociale** informale, cum ar fi dineuri sau recepții. Acestea vor fi o ocazie excelentă de a întâlni alți participanți din țările dumneavoastră de origine și din întreaga UE. Participarea este voluntară, dar vă încurajăm călduros să participați la aceste evenimente! Dacă aveți nevoie de asistență, dacă aveți întrebări sau dacă observați ceva care nu ar trebui să se întâmple, vă rugăm să vă adresați **responsabilului cu incluziunea**.

Pe lângă grupul de dezbatere, desfășurăm, de asemenea, o **dezbatere online pe Platforma de implicare civică**, în cadrul căreia orice cetățean al UE își poate împărtăși ideile cu privire la echitatea între generații. Nu ezitați să vă invitați familia, prietenii și colegii să se alăture acestei conversații și să își împărtășească părerile online.

De asemenea, vă invităm să postați despre experiența dumneavoastră în cadrul grupului de dezbatere pe platformele de comunicare socială. Asigurați-vă totuși că nu comunicați datele personale sau opiniile celorlalți participanți și vă rugăm să respectați viața privată a tuturor.

2 / Misiunea

Care este activitatea pe care o voi desfășura?

În prima jumătate a anului 2026, Comisia Europeană va adopta o strategie privind echitatea între generații.

Uniunea Europeană a lucrat deja la mai multe inițiative pentru a reuni diferite generații și pentru a se asigura că deciziile sale sunt echitabile și răspund nevoilor diferitelor generații. În 2007, comunicarea intitulată „[Promoting solidarity between the generations](#)” (Promovarea solidarității între generații) s-a axat pe politicile familiale. Anul 2012 a fost „[European Year for Active Ageing and Solidarity Between Generations](#)” („Anul european al îmbătrânirii active și solidarității între generații”). Printre inițiativele mai recente se numără [Strategia UE pentru tineret 2019-2027](#), Cartea verde din 2021 intitulată „[Îmbătrânirea populației: promovarea solidarității și a responsabilității între generații](#)” și comunicarea din 2023 intitulată „[Demographic change in Europe: a toolbox for action](#)” („Schimbările demografice din Europa: un set de instrumente pentru acțiune”). De asemenea, UE gestionează instrumente precum [Dialogul UE cu tinerii](#), [EU Children's Participation Platform](#) (Platforma UE pentru participarea copiilor) și [Grupurile de dezbateri ale cetățenilor europeni](#), pentru a sprijini dialogul atât în cadrul diferitelor generații, cât și între acestea.

Gândirea cu privire la viitor este de ceva timp un aspect important al procesului de elaborare a politicilor UE. În fiecare an, Comisia publică un raport de analiză prospectivă strategică pentru a sprijini planificarea pe termen lung și pentru a ajuta factorii de decizie să ia în considerare impactul potențial al alegerilor actuale asupra generațiilor viitoare.

Orientările politice pentru perioada 2024-2029, un plan strategic pe cinci ani elaborat de președinta Comisiei Europene, prevăd că deciziile luate astăzi nu ar trebui să aducă prejudicii generațiilor viitoare și că trebuie să se ajungă la o mai mare solidaritate și implicare între persoane de diferite vârste. Pentru a asigura acest lucru, comisarul Glenn Micallef a fost însărcinat cu elaborarea unei strategii privind echitatea între generații, pentru „a identifica modul în care putem consolida comunicarea între generații și pentru a ne asigura că interesele generațiilor actuale și viitoare sunt respectate pe tot parcursul procesului nostru de elaborare a politicilor și a legislației”.

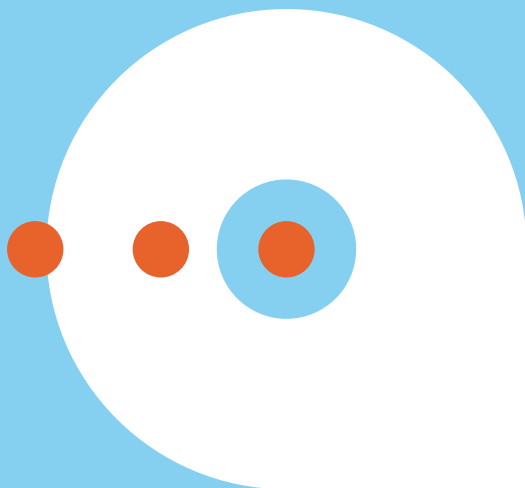
Strategia Comisiei privind echitatea între generații va fi prima de acest tip la nivelul UE. Aceasta se aliniază la eforturile globale de a adopta o abordare pe termen lung a planificării și a politicilor. În septembrie 2024, liderii mondiali au adoptat „[Pact for the Future](#)” („Pactul pentru viitor”), care include angajamente de a proteja nevoile generațiilor viitoare și de a se asigura că deciziile sunt luate ținând seama de interesele lor.

Strategia privind echitatea între generații nu va fi un act legislativ. În ceea ce privește forma, strategia va fi o comunicare, adică un document oficial al UE care prezintă intențiile, politicile planificate și prioritățile. Strategia va fi un document de politică care va explica motivele pentru care echitatea între generații contează, acțiunile care sunt necesare și posibile la nivel european și modul în care această perspectivă poate fi respectată pe tot parcursul procesului nostru de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor. Obiectivul strategiei este o Europă mai echitabilă pentru toți – în prezent și în viitor.

ROLUL DUMNEAVOASTRĂ

Rolul dumneavoastră în calitate de membru al grupului de dezbateri este de a vă împărtăși ideile și opiniile cu privire la echitatea între generații și de a contribui la conturarea unui set de recomandări care vor fi adresate Comisiei Europene. Pregătirile pentru a pune bazele strategiei au fost concepute, încă de la început, să fie favorabile incluziunii și participative. Până în prezent, a fost implicată o gamă largă de părți interesate, de la organizații internaționale la factori de decizie, experți, societatea civilă și cetățeni. Împreună, ei au analizat importanța echității între generații, au identificat probleme legate de aceasta și și-au imaginat cum ar putea arăta un viitor mai echitabil pentru toți.

Puteți afla mai multe despre procesul incluziv și participativ de creare în comun aici, iar despre primele informații colectate în etapa inițială a procesului aici. În calitate de membru al grupului de dezbateri al cetățenilor, veți fi în măsură să valorificați această activitate, contribuind în același timp cu propriile idei și explorând noi domenii care considerați că merită atenție.

În plus, veți contribui la analizarea următoarei întrebări esențiale:

Ce ar trebui să facem astăzi pentru ca Uniunea Europeană să devină echitabilă pentru toate generațiile actuale și viitoare?

Veți analiza această întrebare din două unghiuri principale:

- 1. Cum ne putem asigura că deciziile luate astăzi nu aduc prejudicii generațiilor viitoare, respectând în același timp atât interesele generațiilor actuale, cât și pe cele ale generațiilor viitoare?**
- 2. Cum putem consolida comunicarea, solidaritatea și implicarea între generații?**

Veți analiza aceste întrebări alături de alți membri ai grupului de dezbateri, cu sprijinul experților și al facilitatorilor, în cursul a trei sesiuni:

SESIUNEA 1: Veți afla mai multe despre acest subiect și veți reflecta împreună la modul în care ar trebui să arate o Europă echitabilă. Veți reflecta asupra diferitelor viziuni și veți identifica pașii necesari pentru a le transforma în realitate.

SESIUNEA 2: Veți începe să lucrați la sugestii pentru a contura conținutul strategiei. Veți asculta opiniile unor experți, cercetători și persoane cu gândire creativă, apoi veți lucra în grupuri pentru a elabora idei și propuneri specifice.

SESIUNEA 3: Vă veți îmbunătăți ideile și propunerile. În cele din urmă, acestea vor deveni recomandările finale care vor fi adresate Comisiei Europene. Recomandările vor fi votate și adoptate la sfârșitul acestei sesiuni finale.

Până la sfârșitul grupului de dezbateri, viziunea colectivă, prioritățile și recomandările voastre vor contribui la reflecțiile în curs cu privire la elaborarea strategiei privind echitatea între generații. Comisia Europeană va publica, de asemenea, un raport final al acestui grup de dezbateri al cetățenilor europeni, care va include și recomandările adoptate de grup (de exemplu, [aici](#) se găsește raportul ultimului grup de dezbateri al cetățenilor intitulat „Un nou buget european adaptat ambițiilor noastre”).

3 / Subiectul

ce trebuie să știi despre echitatea între generații?

Abordarea marilor provocări actuale – cum ar fi schimbările climatice, schimbările demografice, inegalitatea sau instabilitatea globală – înseamnă regândirea modului în care trăim și luăm decizii ca societate. Aceste evoluții creează tensiuni politice și conflicte, dar reprezintă, de asemenea, o ocazie propice pentru ca UE să acționeze proactiv. Din acest motiv, a devenit mai urgent ca niciodată să ne gândim la echitate de la o generație la alta. Avem nevoie de o nouă cale de urmat, care să includă pe toată lumea: tinerii, generațiile mai în vârstă și generațiile care nu s-au născut încă.

Una dintre sarcinile acestui grup de dezbateri al cetățenilor este de a defini echitatea între generații din perspectiva participanților și de a transpune această definiție într-un set de recomandări concrete. De exemplu, pe baza perspectivelor academice și practice existente, acest lucru ar putea implica promovarea cooperării dintre generații și încurajarea unei abordări orientate spre viitor. Aceasta ar putea include luarea în considerare, în timpul procesului decizional, a bunăstării sociale, economice, de mediu și culturale a persoanelor și a comunităților, atât în prezent, cât și în viitor, precum și acordarea unei atenții sporite considerentelor pe termen lung, alături de nevoile pe termen scurt.

Această abordare nu înseamnă găsirea unui viitor perfect. În schimb, recunoaște că diferite persoane și generații au nevoi, dorințe și așteptări diferite și că toți ar trebui să aibă un cuvânt de spus în conturarea viitorului lor. Obiectivul este de a construi o societate în care nevoile tuturor generațiilor actuale să fie satisfăcute fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi, astfel încât progresul unei generații să nu fie în detrimentul altora.

Echitatea între generații sprijină, de asemenea, principiile-cheie ale UE, cum ar fi egalitatea de șanse, protecția socială, asistența medicală de

calitate și accesul la servicii de bază. Aceasta poate contribui la combaterea sărăciei și a discriminării în noi moduri: nu presupunând că doar vârsta îi face pe oameni vulnerabili, ci analizând imaginea completă a situației fiecărei persoane în parte.

Acest mod de gândire poate contribui la o societate mai rezilientă și mai favorabilă incluziunii în Europa. Acesta încurajează politicile să ia în considerare modul în care viața oamenilor evoluează în timp și modul în care alegerile pe termen scurt pot avea implicații pe termen lung. Echitatea între generații înseamnă construirea unui viitor echitabil și durabil, împreună.

CARE SUNT ASPECTELE PE CARE LE IMPLICĂ?

Pe baza contribuțiilor părților interesate și ale experților, Comisia a identificat trei domenii-cheie în care echitatea între generații poate contribui la conturarea viitorului Europei:

1. O mai bună guvernanță și participarea democratică

Este necesar să se consolideze sistemele și instituțiile pentru a lua mai bine în considerare perspectivele pe termen lung. Aceasta ar putea însemna luarea în considerare atât a intereselor generațiilor actuale, cât și a intereselor generațiilor viitoare în procesul de elaborare a politicilor și în procesele democratice. Deciziile politice răspund adesea unor nevoi urgente pe termen scurt, ceea ce poate face mai dificilă acordarea unei atenții consecvente provocărilor care apar lent în timp.

2. Abordarea împreună a provocărilor pe termen lung

Aspecte precum schimbările climatice, poluarea, schimbările demografice, accesul echitabil la locuințe, educația orientată spre viitor și lipsa inovării afectează toate generațiile. Abordarea acestor provocări pe termen lung ar putea aduce beneficii durabile generațiilor viitoare. Lucrând împreună între grupele de vârstă, putem contribui la soluții mai echilibrate și mai durabile, care să reflecte o perspectivă pe termen mai lung.

3. Protejarea oamenilor și construirea unor comunități mai puternice

Atunci când generațiile își unesc forțele, suntem mai în măsură să sprijinim persoanele aflate în dificultate, în prezent și în viitor, prin îmbunătățirea accesului la asistență medicală, la servicii de îngrijire și la resurse esențiale, contribuind în același timp la sisteme sociale mai reziliente în fața schimbărilor și a provocărilor viitoare.

CE AR PUTEA INCLUDE STRATEGIA PRIVIND ECHITATEA ÎNTRE GENERAȚII?

O MAI BUNĂ GUVERNANȚĂ ȘI PARTICIPAREA DEMOCRATICĂ

Politicile publice ar trebui să ia în considerare atât prezentul, cât și viitorul, privind dincolo de prezent pentru a proteja bunăstarea generațiilor viitoare. Uniunea Europeană dispune deja de instrumente care pot sprijini acțiunile cu o perspectivă pe termen lung, punând accentul pe echitatea între generații.

Gândirea pe termen lung înseamnă implicarea oamenilor în modelarea deciziilor. În democrație, toți cei afectați de decizii ar trebui să se facă auziți. Însă adesea politicile nu reflectă punctele de vedere ale tuturor grupelor de vârstă, inclusiv ale tinerilor și ale celor care nu s-au născut încă.

Stabilirea unor obiective clare și alocarea resurselor necesare sunt, de asemenea, esențiale pentru luarea unor decizii echitabile și orientate spre viitor. Uniunea Europeană își propune să îmbunătățească bunăstarea socială, de mediu și culturală, nu doar creșterea economică. Sunt explorate noi modalități de măsurare a progreselor, cum ar fi cadrele care se axează pe bunăstarea durabilă și favorabilă incluziunii, pentru a contribui la asigurarea faptului că atât generațiile actuale, cât și cele viitoare pot trăi bine.

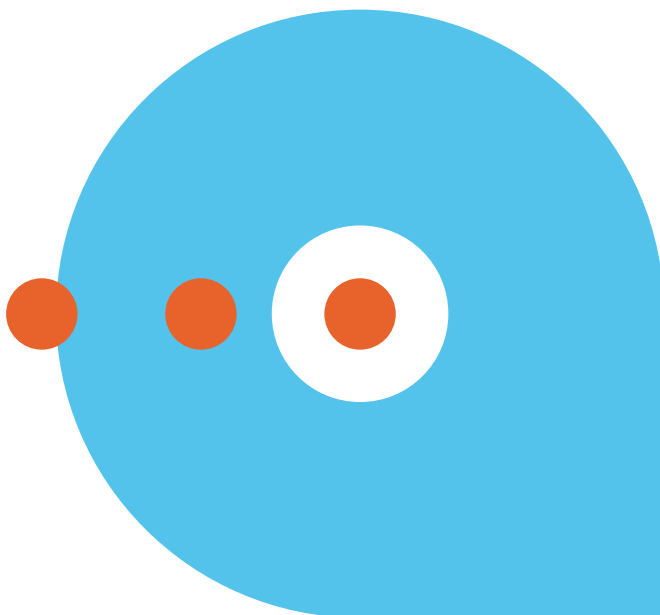
ABORDAREA ÎMPREUNĂ A PROVOCĂRILOR PE TERMEN LUNG

Schimbările climatice, pierderea biodiversității și poluarea amenință dreptul generațiilor viitoare la un mediu curat, sănătos și durabil. Este esențial să se acționeze acum. Aceasta include analizarea atentă a riscurilor pe termen lung și asigurarea faptului că lucrăm în limitele planetei. Legislația și strategiile UE, cum ar fi Regulamentul privind restaurarea naturii și Legea europeană a climei, includ deja echitatea între generații.

Chiar înainte ca criza ecologică și climatică să devină un subiect de discuție în ceea ce privește echitatea între generații, au avut loc dezbateri cu privire la nivelurile echitabile ale datoriei publice între generații. La urma urmei, guvernele înregistrează datorii încă de când există statele naționale și este probabil ca datoriile să persiste atât timp cât vor exista state naționale. Acest subiect aparent anost a fost întotdeauna relevant pentru echitatea între generații.

Tehnologia stimulează progresul, dar generează și riscuri. Amenințările majore, de la armele nucleare până la dezastrele provocate de schimbările climatice, demonstrează nevoia de inovare care să protejeze planeta, oamenii și valorile comune. Uniunea Europeană aplică două principii esențiale care asigură un echilibru între inovare și protejarea generațiilor viitoare: principiul precauției (pentru a preveni prejudiciile grave) și principiul inovării (pentru a sprijini ideile noi).

Criza financiară din 2008, pandemia de COVID-19 și alte schimbări la nivel mondial, cum ar fi îmbătrânirea populației și schimbările climatice, au generat preocupări cu privire la echitatea față de tineri și față de generațiile viitoare. Printre aceste preocupări se numără sustenabilitatea finanțelor publice, mobilitatea socială și accesul echitabil la servicii esențiale, cum ar fi asistența medicală, pensiile, educația și securitatea socială. Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, modelele flexibile de pensionare și locuințele la prețuri accesibile reprezintă preocupări comune în întreaga UE.

PROTEJAREA OAMENILOR ȘI CONSTRUIREA UNOR COMUNITĂȚI MAI PUTERNICE

Printre subiectele discutate în legătură cu echitatea între generații se numără sănătatea, asistența medicală, securitatea, incluziunea digitală și accesul la servicii. Planificând întreaga durată de viață și gândindu-ne la viitor, putem crea soluții care să țină seama de nevoile tuturor.

Pregătirea și securitatea sunt priorități urgente din cauza riscurilor geopolitice. Abordarea provocărilor în materie de securitate este extrem de importantă pentru asigurarea stabilității și protejarea cetățenilor. Este esențial să se recunoască faptul că pacea rămâne o condiție fundamentală pentru bunăstarea umană și pentru dezvoltarea pe termen lung a societăților. Oamenii își pot valorifica pe deplin potențialul numai în medii pașnice, ceea ce reprezintă un factor cu implicații durabile pentru calitatea vieții și oportunitățile generațiilor viitoare. Gândirea intergenerațională poate reduce și mai mult riscurile pentru grupurile vulnerabile și poate îmbunătăți reziliența pe termen lung.

Sistemul de sănătate, precum și sistemele de îngrijire se confruntă cu provocări majore. Oamenii trăiesc mai mult, iar costul îngrijirii este în creștere. Aceste schimbări pot adânci inegalitățile. Gândirea pe termen lung și încrederea în instituții sunt esențiale pentru asigurarea accesului egal și a serviciilor de sănătate care răspund nevoilor tuturor în prezent și în viitor.

Coeziunea socială conectează generațiile și construiește comunități mai puternice prin promovarea sprijinului reciproc, a valorilor comune și a colaborării între grupele de vârstă. Atunci când persoane de vârste diferite și provenind din medii diferite se reunesc, prin mentorat, programe comunitare sau proiecte comune, ele fac schimb de cunoștințe și competențe, îmbinând tradiția cu inovarea pentru a spori bunăstarea colectivă. Acest lucru contribuie la prevenirea excluziunii și sprijină reziliența. Astfel de abordări pot contribui la combaterea discriminării pe criterii de vârstă, la îmbunătățirea mobilității între generații și la revitalizarea unor sectoare precum agricultura.

Pilonul european al drepturilor sociale include accesul la servicii esențiale, cum ar fi transport, energie și servicii financiare. Aceste servicii trebuie să fie de înaltă calitate, accesibile, abordabile ca preț și disponibile la nivel local. Nevoile pot varia între zonele urbane și cele rurale, iar deciziile luate astăzi vor influența modul în care aceste servicii se dezvoltă în viitor. Acesta este motivul pentru care planificarea pe termen lung este vitală.

EXEMPLE DE ECHITATE ÎNTRE GENERAȚII ÎN UE

Încă de la crearea sa, Uniunea Europeană a fost concepută ca un proiect pe termen lung menit să asigure pacea, bunăstarea și prosperitatea cetățenilor săi, atât în prezent, cât și pentru generațiile viitoare. Solidaritatea și colaborarea între generații au fost fundamentale pentru această viziune, după cum s-a subliniat în Declarația Schuman, care a evidențiat construirea Uniunii Europene pe baza realizărilor care creează o „solidaritate de facto”. Articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și Carta drepturilor fundamentale se referă la responsabilitățile față de generațiile viitoare, subliniind caracterul prospectiv al proiectului european.

În întreaga Uniune Europeană și în afara acesteia, există mai multe exemple pozitive în care comunitățile s-au confruntat cu problema echității între generații în moduri noi și creative. Vă prezentăm mai jos o listă de astfel de exemple, care ar putea ajuta membrii grupului de dezbateri al cetățenilor să își imagineze cum ar putea arăta în practică o perspectivă intergenerațională echitabilă.

TÜBINGEN

În orașul german Tübingen, un teatru municipal a pus în scenă o piesă de teatru care abordează pericolele gândirii pe termen scurt și ale neglijării viitorului. Pentru a ajuta publicul să înțeleagă că mulți oameni vor trăi mult timp după persoanele aflate în public, unele locuri din sală au fost rezervate generațiilor viitoare. Aceste locuri aveau nume și date de naștere, iar participanților li s-a cerut să le lase libere. Acest gest puternic a reprezentat un puternic semnal de alarmă că deciziile pe care le luăm astăzi au efecte de durată care se resimt până în viitorul îndepărtat.

AMSTERDAM

La sfârșitul anilor 1990, un cartier din Amsterdam a trecut prin schimbări semnificative, deoarece acolo s-au mutat mulți imigranți turci și marocani, aducând noi culturi, magazine și moschei. În același timp, multe familii neerlandeze s-au mutat de acolo, lăsând în urmă o populație neerlandeză mai în vârstă, care a început să se simtă străină în propria sa zonă. Nu a existat un conflict direct, dar oamenii au rămas retrași și s-a instalat un sentiment din ce în ce mai mare de tensiune și deconectare. Acest lucru s-a schimbat atunci când Muzeul de Istorie din Amsterdam a început un proiect narativ pentru a colecta amintiri de la vechii rezidenți neerlandezi. De-a lungul timpului, imigranții s-au alăturat proiectului, împărtășind povești despre Amsterdam, dar și despre micile sate din care proveneau. Oamenii s-au regăsit în aceste povești și s-a dovedit că trecutul rural al imigranților nu era atât de diferit de cel al bunicilor rezidenților neerlandezi. Proiectul este un exemplu elocvent al modului în care o schimbare reală poate veni din simpla ascultare reciprocă și al faptului că parteneri neașteptați, cum ar fi un muzeu, pot contribui la unificarea unei comunități prin evocarea și împărtășirea amintirilor colective în vederea construirii unor legături intergeneraționale și interculturale.

ZARAGOZA

Proiectul „Door Breakers” din Zaragoza este un alt exemplu concret de echitate între generații. Spre deosebire de proiectul de la Amsterdam, acesta se concentrează asupra intereselor și nevoilor generațiilor mai tinere. Această inițiativă le permite tinerilor cu vârste cuprinse între 16 și 21 de ani să devină consilieri activi pentru muzeele municipale ale orașului. Prin implicarea directă a tinerilor în procesul decizional, alegând lucrurile care se expun și modul de a se adresa comunității în general și vizitatorilor

muzeului, proiectul asigură faptul că muzeele reflectă, de asemenea, interesele, creativitatea și nevoile cetățenilor mai tineri. Tinerii consilieri propun îmbunătățiri, concep activități și contribuie la conturarea strategiilor de atragere și implicare a colegilor lor, făcând cultura mai accesibilă și mai relevantă pentru noile generații. În plus, proiectul le oferă tinerilor un interes real în viața culturală a comunității lor, recunoscând faptul că tinerii de astăzi vor moșteni instituțiile culturale și încurajându-i să își asume responsabilitatea pentru conservarea și inovarea patrimoniului cultural.

MALMÖ

Transformarea Varvsstaden din Malmö este un alt exemplu convingător de echitate între generații. Acest proiect inovator de dezvoltare urbană se axează nu numai pe revitalizarea unei zone istorice, ci și pe asigurarea unui viitor durabil pentru persoanele de toate vârstele, inclusiv pentru cele care nu s-au născut încă. Prin conservarea și reafectarea clădirilor și materialelor existente, proiectul Varvsstaden reduce la minimum deșeurile și emisiile de carbon, lăsând generațiilor viitoare o amprentă de mediu mai mică.

Inițiativa include o „bancă de materiale”, care cataloghează materialele rezultate din structurile dezafectate în vederea reutilizării lor, încorporând un angajament față de principiile economiei circulare. Proiectul promovează, de asemenea, implicarea comunității și adoptă guvernanta colaborativă, aliniind obiectivele de dezvoltare la nevoile comunității. Această abordare nu numai că onorează patrimoniul industrial al zonei, ci creează și spații dinamice și favorabile incluziunii, în care diferite generații pot trăi, lucra și prospera împreună. Acordând prioritate durabilității și implicării comunității, Varvsstaden demonstrează modul în care o planificare urbană judicioasă poate aduce beneficii atât locuitorilor actuali, cât și viitorilor locuitori, asigurându-se că nevoile actuale nu compromit oportunitățile viitoare.

VARȘOVIA

În toamna anului 2024, Polonia a anunțat lansarea proiectului „Intergenerational School” („Școala intergenerațională”), având ca scop deschiderea școlilor pentru activități care implică persoane în vârstă și tineri, pentru a încuraja colaborarea și învățarea reciprocă între generații. Ministrul educației, Barbara Nowacka, a prezentat proiectul în cadrul Zilei europene a solidarității între generații, subliniind importanța stimulării legăturilor intergeneraționale în societatea fragmentată de astăzi și a promovării schimbului de cunoștințe, în care tinerii beneficiază de pe urma experienței persoanelor în vârstă, iar persoanele în vârstă dobândesc noi competențe, cum ar fi competențele digitale, de la tineri.

Această inițiativă a fost completată de cadrul mai larg al „Dialogue between Generations and Cultures” („Dialogului între generații și culturi”) promovat în timpul președinției poloneze a Consiliului Uniunii Europene în prima jumătate a anului 2025, care a subliniat capacitatea culturii de a acționa ca o punte de legătură între diferite tradiții, limbi și experiențe. Împreună, aceste eforturi urmăresc să integreze echitatea și solidaritatea între generații în educație și în viața comunității, asigurând participarea activă a mai multor generații la spații sociale și culturale comune.

CE-AR FI DACĂ V-AȚI PUTEA IMAGINA CUM AR ARĂTA UN VIITOR ECHITABIL PENTRU TOATE GENERAȚIILE?

Adresarea întrebărilor corecte este adesea la fel de importantă ca găsirea răspunsurilor corecte. Veți găsi mai jos zece întrebări de tipul „Ce-ar fi dacă”, menite să încurajeze reflecția, să constituie o sursă de inspirație și să vă facă receptivi la noi perspective. Reflecțați asupra lor cu atenție. Nu trebuie să răspundeți imediat la aceste întrebări. În schimb, permiteți-le să vă îndrume și să vă inspire pe tot parcursul procesului din cadrul grupului de dezbateri al cetățenilor. Așteptăm cu nerăbdare să analizăm împreună cu dumneavoastră atât aceste întrebări, cât și altele.

Ce-ar fi dacă deciziile luate astăzi ar lua în considerare viitoarele inegalități pe care le-ar putea crea?

Ce-ar fi dacă diversitatea de vârste ar fi apreciată ca un punct forte?

Ce-ar fi dacă natura s-ar face auzită?

Ce-ar fi dacă grija pentru noi, pentru alții și pentru toate formele de viață ar fi scopul vieții noastre?

Ce-ar fi dacă am construi societăți reziliente și democratice, în care fiecare persoană s-ar face auzită, ar crede în viitorul său și nimeni nu ar fi marginalizat?

Ce-ar fi dacă educația ar ajuta persoanele de toate vârstele să dobândească abilități de viață, să facă schimb de cunoștințe între generații și să îmbunătățească bunăstarea colectivă?

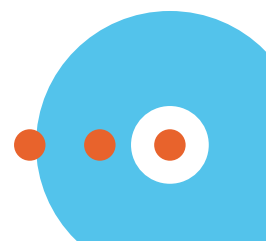
Ce-ar fi dacă fiecare oraș, regiune și/sau țară ar avea un consiliu (intergenerațional) care să apere drepturile generațiilor actuale și viitoare la o planetă sănătoasă?

Ce-ar fi dacă deciziile financiare ar fi ghidate de un principiu clar de a nu face rău, inclusiv de perspectiva generațiilor viitoare?

Ce-ar fi dacă modelele de locuințe cooperative (intergeneraționale) ar fi o piatră de temelie esențială a politicilor publice?

Ce-ar fi dacă toată lumea ar avea timpul, resursele și mijloacele necesare pentru a participa direct la procesul de elaborare a politicilor?

Ce-ar fi dacă poveștile pe care le spunem astăzi ar modela viitorul și ar deveni fundamentul elaborării politicilor de mâine?

4 / Resurse suplimentare

Doriți să aprofundați subiectul? Veți găsi mai jos o listă de resurse pe care Comisia Europeană, precum și experții externi din cadrul Comitetului pentru cunoaștere le-au selectat pentru dumneavoastră. Nu trebuie să le citiți sau să le urmăriți pe toate (sau chiar pe niciuna dintre acestea), dar, dacă sunteți curios (curioasă) să aflați mai multe, acestea pot servi ca o introducere ușoară, accesibilă și utilă a subiectului.

Lista resurselor propuse:

acă sunteți curios (curioasă) și doriți să vă inspirați:

- Podcast cu ocazia Zilei echității între generații; „Introducing Intergenerational Fairness: A Global Movement” („Introducerea echității între generații: o mișcare la nivel mondial”) – (șapte episoade, în limba engleză): <https://www.buzzsprout.com/2273376/episodes/13926495-introducing-intergenerational-fairness-a-global-movement>
- „A New Intergenerational Contract” („Un nou contract intergenerațional”) – (site web în limba engleză): <https://www.if.org.uk/research-posts/a-new-intergenerational-contract/>
- Comisarul pentru generațiile viitoare din Țara Galilor (video, în limba engleză): „A thank you from Ameerah. Year 2050, Cymru” („Mulțumiri din Ameerah. Anul 2050, Cymru”).
- „Roman Krznaric: How to be a good ancestor” | TED Talk („Roman Krznaric: cum să fii un bun strămoș” | Discuție TED) – (video, în limba engleză cu subtitrări).
- „An intro to Intergenerational Fairness in Europe: The Imperative, the Journey, & the Opportunity” („O introducere privind echitatea între generații în Europa: necesitate imperioasă, progres și oportunitate”): <https://playingwithtime.substack.com/p/dispatches-8-an-intro-to-intergenerational> (articol în limba engleză).
- „Intergenerational Fairness in 90 seconds” („Echitatea între generații în 90 de secunde”) – (video, în limba engleză). <https://youtu.be/64XpINtldAQ>
- TED-Ed „Future Forward - Futures Literacy; how can you explore the future” (Platforma educațională TED: „Privind spre viitor – Alfabetizarea în domeniul viitorului; cum puteți explora viitorul”) <https://ed.ted.com/future-forward>.

Dacă doriți și mai multe informații:

- Krznaric, Roman (2021): „[The good ancestor: how to think long in a short-term world](#)” („Strămoșul bun: cum să gândești pe termen lung într-o lume obsedată de rezultate imediate”). Londra: Wh Allen. (Carte)
- „Fair public policies for all generations. An assessment framework” („Politici publice echitabile pentru toate generațiile și cadrul de evaluare”): <https://gulbenkian.pt/de-hoje-para-amanha/en/public-policies/> (în limba engleză).
- Niels de Fruiger (2025). „[Rethinking Generation: An Invitation to embrace a Life-Centered approach](#)” („Regândind generația: o invitație de a adopta o abordare centrată pe viață”). (Articol în limba engleză)
- OCDE (2020). „[Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice](#)” („Guvernanța pentru tineret, încredere și justiție intergenerațională”). Evaluarea comparativă a politicilor, a actelor legislative, a capacităților instituționale și a instrumentelor de guvernanță instituite de guvernele naționale și de Uniunea Europeană pentru a promova capacitatea tinerilor și justiția intergenerațională. (În limba engleză)

